

طرح درس (Lesson Plan)

درس: حقوق و قوانین بهداشت محیط و محیط زیست (ملی و بین‌المللی)

نام درس	حقوق و قوانین بهداشت محیط و محیط زیست (ملی و بین‌المللی)
استاد مربوطه	دکتر امین محمدپور
رشته تحصیلی	مهندسی بهداشت محیط
مقطع	کارشناسی
گروه آموزشی	مهندسی بهداشت محیط
محل برگزاری کلاس	دانشکده پرستاری
تعداد واحد	۱ واحد نظری
تعداد جلسات	۱۷ جلسه

فلسفه درس:

درس حقوق و قوانین بهداشت محیط و محیط زیست یکی از دروس تخصصی و کاربردی رشته مهندسی بهداشت محیط است که دانشجویان را با قوانین، مقررات، استانداردها و کنوانسیون‌های ملی و بین‌المللی مرتبط با حفاظت از محیط زیست و بهداشت محیط آشنا می‌کند. امروزه با پیشرفت تکنولوژی و فعالیت‌های انسانی، آسیب‌های زیادی به محیط زیست وارد شده است. برای جلوگیری از آلودگی و تخریب محیط زیست، قوانین و آیین‌نامه‌های بسیاری تدوین شده و در حال اجرا می‌باشد. لیکن اجرای قوانین و آیین‌نامه‌های مذکور در بسیاری از موارد منوط به تعیین ضوابط و استانداردهاست. این درس مجموعه‌ای از مقررات خاص است که به منظور پیشگیری از آلودگی و تخریب و انجام فعالیت‌های اقتصادی دوستدار محیط زیست تدوین می‌شود. از آنجایی که میزان آلاینده‌ها از منابع مختلف صفر نمی‌باشد، لذا تعیین استانداردها و آشنایی با ضوابط فوق ضروری می‌باشد. رویکرد آموزشی این درس مبتنی بر پداگوژی فعال و دانش‌محور است و از روش‌های متنوع مانند حل مسئله، یادگیری گروهی، مطالعه موردی، شبیه‌سازی و بحث‌های کلاسی بهره می‌برد. آموزش مجازی در بستر اسکای‌روم برگزار می‌شود.

جلسه ۱: مقدمه، فلسفه درس و مفاهیم پایه حقوق محیط زیست

شماره جلسه	۱
عنوان جلسه	مقدمه، فلسفه درس و مفاهیم پایه حقوق محیط زیست
هدف کلی	آشنایی با مفاهیم پایه حقوق محیط زیست، تعریف قانون و فلسفه درس
روش تدریس	سخنرانی، پرسش و پاسخ، طوفان فکری
رسانه آموزشی	وایت‌برد، پروژکتور، اسلاید

اهداف اختصاصی:

حیطه شناختی:

- قانون، حاکمیت قانون و اهمیت آن را تشریح کند.
- مبانی حقوقی و اهمیت آن را بیان کند.
- اصل سلسله مراتب قواعد حقوقی را شرح دهد.
- جایگاه حقوق محیط زیست را تبیین کند.
- تفاوت بین استاندارد و معیار را بیان نماید.
- ابزارهای حقوقی زیست محیطی بین‌المللی (پروتکل، کنوانسیون) را تعریف کند.
- سازمان‌های مختلف مرتبط با قوانین محیط زیست در جهان را نام ببرد.

حیطه مهارتی:

- چرخه تصویب قوانین زیست محیطی را به صورت شماتیک ترسیم کند.

محتوا و رئوس مطالب:

- فلسفه درس: چرا حقوق محیط زیست؟ (نقش قوانین در حفاظت از محیط زیست، بهداشت عمومی)
- تعریف محیط و بهداشت محیط، عوامل زنده و غیرزنده.
- تعریف قانون، حاکمیت قانون و اهمیت آن.
- مبانی حقوقی و منابع حقوق محیط زیست.
- اصل سلسله مراتب قواعد حقوقی.
- جایگاه حقوق محیط زیست و قلمرو آن.
- تفاوت استاندارد و معیار.
- ابزارهای حقوقی بین‌المللی: کنوانسیون، پروتکل، معاهده.
- معرفی سرفصل‌ها، منابع و روش ارزشیابی.
- رویکرد پداگوژی محور و روش‌های یادگیری فعال.

فعالیت دانشجوی	طوفان فکری با موضوع «چرا به حقوق محیط زیست نیاز داریم؟» و بحث گروهی درباره نقش قوانین در حفاظت از محیط زیست.
تکلیف	تحقیق کوتاه درباره یک قانون زیست محیطی در ایران و ارائه گزارش یک صفحه‌ای.
ارزشیابی	پرسش شفاهی، مشارکت در بحث.
منبع	مجموعه قوانین و مقررات محیط زیست ایران، جلد ۱؛ تقی‌زاده (۱۳۷۴)، فصل ۱

جلسه ۲: کنوانسیون‌ها و مقررات بین‌المللی محیط زیست

شماره جلسه	۲
عنوان جلسه	کنوانسیون‌ها و مقررات بین‌المللی محیط زیست
هدف کلی	آشنایی با کنوانسیون‌ها، معاهدات و مقررات بین‌المللی محیط زیست
روش تدریس	سخنرانی، مقایسه‌ای، کار گروهی
رسانه آموزشی	وایت‌برد، پروژکتور، اسلاید

اهداف اختصاصی:

حیطه شناختی: • کنوانسیون‌ها و مقررات بین‌المللی مرتبط با محیط زیست را نام ببرد. • کنوانسیون بازل و اهداف آن را توضیح دهد. • کنوانسیون وین برای حفاظت از لایه ازن را شرح دهد. • پروتکل مونترال و تعهدات آن را بیان کند. • کنوانسیون تغییر اقلیم و پروتکل کیوتو را توضیح دهد. • کنوانسیون تنوع زیستی را تشریح کند. حیطه مهارتی: • جدول مقایسه‌ای کنوانسیون‌های بین‌المللی را تهیه کند.

محتوا و رئوس مطالب:

• کنوانسیون بازل (کنترل حمل و نقل برون‌مرزی پسماندهای خطرناک). • کنوانسیون وین و پروتکل مونترال (حفاظت از لایه ازن). • کنوانسیون تغییر اقلیم و پروتکل کیوتو. • کنوانسیون تنوع زیستی. • کنوانسیون رامسر (تالاب‌ها). • کنوانسیون CITES (تجارت گونه‌های در معرض خطر). • نقش ایران در این کنوانسیون‌ها.

فعالیت دانشجوی	کار گروهی: تهیه جدول مقایسه‌ای کنوانسیون‌های بین‌المللی از نظر موضوع، سال تصویب و تعهدات.
تکلیف	تهیه جدول مقایسه‌ای کامل کنوانسیون‌های بین‌المللی.
ارزشیابی	ارزیابی جدول، پرسش شفاهی.
منبع	مجموعه قوانین و مقررات محیط زیست ایران، جلد ۱؛ سازمان حفاظت محیط زیست

جلسه ۳: عملکرد سازمان ملل متحد و سازمان‌های بین‌المللی

شماره جلسه	۳
عنوان جلسه	عملکرد سازمان ملل متحد و سازمان‌های بین‌المللی
هدف کلی	آشنایی با عملکرد سازمان ملل متحد و سازمان‌های بین‌المللی در حفاظت از محیط زیست
روش تدریس	سخنرانی، پرسش و پاسخ، کار گروهی
رسانه آموزشی	وایت‌برد، پروژکتور، اسلاید

اهداف اختصاصی:

حیطه شناختی: • عملکرد سازمان ملل متحد برای حفاظت از محیط زیست را توضیح دهد. • برنامه محیط زیست سازمان ملل (UNEP) و وظایف آن را شرح دهد. • وظایف اتحادیه بین‌المللی حفاظت از منابع طبیعی (IUCN) را بیان کند. • نقش سازمان جهانی بهداشت (WHO) در بهداشت محیط را توضیح دهد. • نقش سازمان خواربار و کشاورزی (FAO) را در محیط زیست شرح دهد. حیطه مهارتی: • نمودار سازمانی UNEP را ترسیم کند.

محتوا و رئوس مطالب:

• سازمان ملل متحد و نقش آن در محیط زیست. • برنامه محیط زیست سازمان ملل (UNEP): تاریخچه، اهداف، وظایف. • اتحادیه بین‌المللی حفاظت از منابع طبیعی (IUCN). • سازمان جهانی بهداشت (WHO) و بهداشت محیط. • سازمان خواربار و کشاورزی (FAO). • سازمان بین‌المللی استاندارد (ISO) و استانداردهای زیست محیطی. • همکاری‌های بین‌المللی در زمینه محیط زیست.

فعالیت دانشجو	کار گروهی: بررسی نقش یکی از سازمان‌های بین‌المللی در حفاظت از محیط زیست و ارائه گزارش.
تکلیف	تحقیق درباره نقش UNEP در ایران و ارائه گزارش.
ارزشیابی	ارزیابی گزارش، پرسش شفاهی.
منبع	مجموعه قوانین و مقررات محیط زیست ایران، جلد ۱؛ (۱۹۹۷) RKiss

جلسه ۴: سیر تحول قوانین محیط زیست در ایران

شماره جلسه	۴
عنوان جلسه	سیر تحول قوانین محیط زیست در ایران
هدف کلی	آشنایی با سیر تحول و قوانین و مقررات محیط زیست در ایران
روش تدریس	سخنرانی، نمودار زمانی، کار گروهی
رسانه آموزشی	وایت برد، پروژکتور، اسلاید

اهداف اختصاصی:

حیطه شناختی: • اهمیت محیط زیست در سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران را بیان کند. • سیر تحول قوانین محیط زیست در ایران را شرح دهد. • قوانین و مقررات مرتبط با حفاظت محیط زیست در ایران را نام ببرد. • مراحل تصویب قوانین حفاظت محیط زیست در ایران را توضیح دهد. • قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست را تشریح کند. حیطه مهارتی: • نمودار زمانی تحول قوانین محیط زیست در ایران را ترسیم کند.
--

محتوا و رئوس مطالب:

• اهمیت محیط زیست در سند چشم انداز ۱۴۰۴. • تاریخچه قوانین محیط زیست در ایران. • قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست (۱۳۵۳). • قانون حفاظت از محیط زیست (۱۳۷۲). • مراحل تصویب قوانین زیست محیطی. • ساختار سازمان حفاظت محیط زیست. • نقش مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان.

فعالیت دانشجوی	کار گروهی: ترسیم نمودار زمانی تحول قوانین محیط زیست در ایران.
تکلیف	تحقیق درباره یک قانون زیست محیطی مهم در ایران و ارائه گزارش.
ارزشیابی	ارزیابی نمودار، پرسش شفاهی.
منبع	مجموعه قوانین و مقررات محیط زیست ایران، جلد ۱؛ تقی زاده (۱۳۷۴)، فصل ۲

جلسه ۵: شوراها و کمیته‌های مرتبط با محیط زیست

شماره جلسه	۵
عنوان جلسه	شوراها و کمیته‌های مرتبط با محیط زیست
هدف کلی	آشنایی با شوراها و کمیته‌های مرتبط با محیط زیست و بهداشت محیط
روش تدریس	سخنرانی، پرسش و پاسخ، کار گروهی
رسانه آموزشی	وایت‌برد، پروژکتور، اسلاید

اهداف اختصاصی:

حیطه شناختی: • شوراها و کمیته‌های مرتبط با محیط زیست را نام ببرد. • شورای عالی حفاظت محیط زیست و وظایف آن را توضیح دهد. • کمیته‌های مرتبط با بهداشت محیط را معرفی کند. • نقش شوراها در تصویب مصوبات زیست محیطی را شرح دهد. حیطه مهارتی: • نمودار سازمانی شورای عالی حفاظت محیط زیست را ترسیم کند.
--

محتوا و رئوس مطالب:

• شورای عالی حفاظت محیط زیست: ترکیب، وظایف، مصوبات. • شورای عالی آب. • شورای عالی سلامت و امنیت غذایی. • کمیته‌های مرتبط با بهداشت محیط. • نقش شوراها در تصویب استانداردها. • هماهنگی بین‌بخشی در حوزه محیط زیست.
--

فعالیت دانشجوی	کار گروهی: بررسی یکی از شوراهای مرتبط با محیط زیست و ارائه گزارش.
تکلیف	تحقیق درباره مصوبات شورای عالی حفاظت محیط زیست در یک سال اخیر.
ارزشیابی	ارزیابی گزارش، پرسش شفاهی.
منبع	مجموعه قوانین و مقررات محیط زیست ایران، جلد ۱

جلسه ۶: استانداردهای آب و هوا

شماره جلسه	۶
عنوان جلسه	استانداردهای آب و هوا
هدف کلی	آشنایی با استانداردها، ضوابط و دستورالعمل‌های مصوب در ایران در زمینه آب و هوا
روش تدریس	سخنرانی، حل مسئله، کار گروهی
رسانه آموزشی	وایت‌برد، پروژکتور، اسلاید

اهداف اختصاصی:

حیطه شناختی: - عوامل ایجاد کننده آلودگی در آب و هوا را نام ببرد. - استانداردهای کیفیت آب آشامیدنی را بیان کند. - استانداردهای کیفیت هوا را شرح دهد. - پدیده ریزگردها در کشور و نحوه مقابله با آن را توضیح دهد. - آیین‌نامه‌های مرتبط با آلودگی آب و هوا را بیان کند. حیطه مهارتی: - جدول استانداردهای آب و هوا را تهیه کند.

محتوا و رئوس مطالب:

- استانداردهای کیفیت آب آشامیدنی (میکروبی، شیمیایی، فیزیکی). - استانداردهای کیفیت آب سطحی. - استانداردهای کیفیت هوا (PM_{10}، $PM_{2.5}$، SO_2، NO_x، O_3). - پدیده ریزگردها: علل، اثرات، راهکارهای مقابله. - آیین‌نامه‌های جلوگیری از آلودگی آب. - قانون هوای پاک. - شاخص کیفیت هوا (AQI).
--

فعالیت دانشجو	حل مسئله: محاسبه AQI برای یک شهر فرضی با داده‌های مشخص.
تکلیف	حل ۳ مسئله مربوط به شاخص کیفیت هوا.
ارزشیابی	ارزیابی حل تمرین، پرسش شفاهی.
منبع	مجموعه قوانین و مقررات محیط زیست ایران، جلد ۲؛ سازمان حفاظت محیط زیست

جلسه ۷: استانداردهای فاضلاب

شماره جلسه	۷
عنوان جلسه	استانداردهای فاضلاب
هدف کلی	آشنایی با استانداردها و ضوابط و دستورالعمل‌های مصوب در ایران در زمینه فاضلاب
روش تدریس	سخنرانی، حل مسئله، کار گروهی
رسانه آموزشی	وایت‌برد، پروژکتور، اسلاید

اهداف اختصاصی:

حیطه شناختی: - استانداردهای خروجی فاضلاب را بیان کند. - آیین‌نامه‌های جلوگیری از دفع آب را توضیح دهد. - قانون دفع پساب به آب‌های سطحی را بیان کند. - استانداردهای استفاده مجدد از پساب را شرح دهد. حیطه مهارتی: - جدول استانداردهای پساب را تهیه کند.
--

محتوا و رئوس مطالب:

- استانداردهای خروجی فاضلاب (BOD، COD، TSS، pH، کلیفرم). - آیین‌نامه‌های جلوگیری از آلودگی آب. - قانون دفع پساب به آب‌های سطحی. - استانداردهای استفاده مجدد از پساب در کشاورزی. - ضوابط تخلیه فاضلاب به چاه جذبی. - مجوزهای زیست محیطی برای تصفیه‌خانه‌ها.

فعالیت دانشجو	حل مسئله: بررسی انطباق یک نمونه پساب با استانداردها.
تکلیف	حل ۳ مسئله مربوط به استانداردهای پساب.
ارزشیابی	ارزیابی حل تمرین، پرسش شفاهی.
منبع	مجموعه قوانین و مقررات محیط زیست ایران، جلد ۲

جلسه ۸: استانداردهای آلودگی صوتی و اشعه

شماره جلسه	۸
عنوان جلسه	استانداردهای آلودگی صوتی و اشعه
هدف کلی	آشنایی با استانداردها و ضوابط و دستورالعمل‌های مصوب در ایران در زمینه آلودگی صوتی و اشعه
روش تدریس	سخنرانی، پرسش و پاسخ، کار گروهی
رسانه آموزشی	وایت‌برد، پروژکتور، اسلاید

اهداف اختصاصی:

حیطه شناختی: • آیین‌نامه‌های مصوب در ایران در زمینه آلودگی صوتی را بیان کند. • دستورالعمل‌های مصوب در ایران در زمینه آلودگی اشعه را بیان کند. • استانداردهای صدا در محیط‌های کاری و مسکونی را شرح دهد. • حدود مجاز پرتوگیری را توضیح دهد. حیطه مهارتی: • جدول استانداردهای صدا و اشعه را تهیه کند.

محتوا و رئوس مطالب:

• آلودگی صوتی: تعریف، منابع، اثرات بهداشتی. • استانداردهای صدا در محیط‌های مسکونی، تجاری، صنعتی. • آیین‌نامه‌های کنترل صدا. • آلودگی اشعه: انواع، منابع، اثرات. • حدود مجاز پرتوگیری برای کارکنان و عموم. • دستورالعمل‌های حفاظت در برابر پرتوها.
--

فعالیت دانشجو	کار گروهی: تهیه جدول استانداردهای صدا و اشعه.
تکلیف	تحقیق درباره یک آیین‌نامه کنترل صدا یا اشعه.
ارزشیابی	ارزیابی جدول، پرسش شفاهی.
منبع	مجموعه قوانین و مقررات محیط زیست ایران، جلد ۲

جلسه ۹: مصوبات شورای عالی حفاظت محیط زیست

شماره جلسه	۹
عنوان جلسه	مصوبات شورای عالی حفاظت محیط زیست
هدف کلی	آشنایی با مصوبات شورای عالی حفاظت محیط زیست
روش تدریس	سخنرانی، بحث گروهی، کار گروهی
رسانه آموزشی	وایت برد، پروژکتور، اسلاید

اهداف اختصاصی:

حیطه شناختی: • مصوبات شورای عالی حفاظت محیط زیست در زمینه آلودگی هوا را بیان کند. • اثرات آلودگی هوا را نام ببرد. • مصوبات شورا در زمینه آب و فاضلاب را توضیح دهد. • مصوبات شورا در زمینه پسماند را شرح دهد. حیطه مهارتی: • فهرست مصوبات شورا را تهیه کند.

محتوا و رئوس مطالب:

• مصوبات شورای عالی حفاظت محیط زیست در زمینه آلودگی هوا. • مصوبات شورا در زمینه آب و فاضلاب. • مصوبات شورا در زمینه پسماند. • مصوبات شورا در زمینه حفاظت از تالابها. • اثرات آلودگی هوا بر سلامت. • نقش شورا در تصویب استانداردها.

فعالیت دانشجو	کار گروهی: بررسی یکی از مصوبات شورا و ارائه گزارش.
تکلیف	تحقیق درباره یک مصوبه شورای عالی حفاظت محیط زیست.
ارزشیابی	ارزیابی گزارش، پرسش شفاهی.
منبع	مجموعه قوانین و مقررات محیط زیست ایران، جلد ۱ و ۲

جلسه ۱۰: قوانین مدیریت پسماند

شماره جلسه	۱۰
عنوان جلسه	قوانین مدیریت پسماند
هدف کلی	آشنایی با قوانین و مقررات مدیریت پسماند در ایران
روش تدریس	سخنرانی، حل مسئله، کار گروهی
رسانه آموزشی	وایت برد، پروژکتور، اسلاید

اهداف اختصاصی:

حیطه شناختی: • قانون مدیریت پسماند را تشریح کند. • طبقه‌بندی پسماندها را بیان کند. • مسئولیت‌های تولیدکنندگان پسماند را توضیح دهد. • ضوابط دفع پسماندهای خطرناک را شرح دهد. حیطه مهارتی: • جدول طبقه‌بندی پسماندها را تهیه کند.
--

محتوا و رئوس مطالب:

• قانون مدیریت پسماند (۱۳۸۳). • طبقه‌بندی پسماندها: عادی، پزشکی، صنعتی، خطرناک. • مسئولیت‌های تولیدکنندگان پسماند. • ضوابط دفع پسماندهای خطرناک. • کنوانسیون بازل و تعهدات ایران. • مدیریت پسماندهای الکترونیکی.

فعالیت دانشجوی	حل مسئله: بررسی یک مورد مدیریت پسماند صنعتی.
تکلیف	تحقیق درباره یک نوع پسماند خاص و قوانین مرتبط.
ارزشیابی	ارزیابی گزارش، پرسش شفاهی.
منبع	مجموعه قوانین و مقررات محیط زیست ایران، جلد ۲

جلسه ۱۱: قوانین حفاظت از تالاب‌ها و تنوع زیستی

شماره جلسه	۱۱
عنوان جلسه	قوانین حفاظت از تالاب‌ها و تنوع زیستی
هدف کلی	آشنایی با قوانین حفاظت از تالاب‌ها و تنوع زیستی
روش تدریس	سخنرانی، پرسش و پاسخ، کار گروهی
رسانه آموزشی	وایت‌برد، پروژکتور، اسلاید

اهداف اختصاصی:

حیطه شناختی: • کنوانسیون رامسر و تعهدات ایران را توضیح دهد. • قوانین حفاظت از تالاب‌ها در ایران را بیان کند. • کنوانسیون تنوع زیستی را تشریح کند. • قوانین حفاظت از گونه‌های در معرض خطر را شرح دهد. حیطه مهارتی: • نقشه تالاب‌های مهم ایران را ترسیم کند.

محتوا و رئوس مطالب:

• کنوانسیون رامسر (تالاب‌ها). • قوانین حفاظت از تالاب‌ها در ایران. • کنوانسیون تنوع زیستی. • قوانین حفاظت از گونه‌های در معرض خطر. • پارک‌های ملی و مناطق حفاظت‌شده. • نقش سازمان حفاظت محیط زیست در حفاظت از تنوع زیستی.
--

فعالیت دانشجوی	کار گروهی: بررسی یک تالاب مهم ایران و قوانین مرتبط.
تکلیف	تحقیق درباره یک گونه در معرض خطر و قوانین حفاظت از آن.
ارزشیابی	ارزیابی گزارش، پرسش شفاهی.
منبع	مجموعه قوانین و مقررات محیط زیست ایران، جلد ۱

جلسه ۱۲: قوانین ارزیابی اثرات زیست محیطی (EIA)

شماره جلسه	۱۲
عنوان جلسه	قوانین ارزیابی اثرات زیست محیطی (EIA)
هدف کلی	آشنایی با قوانین ارزیابی اثرات زیست محیطی
روش تدریس	سخنرانی، حل مسئله، کار گروهی
رسانه آموزشی	وایت برد، پروژکتور، اسلاید

اهداف اختصاصی:

حیطه شناختی: - ارزیابی اثرات زیست محیطی (EIA) را تعریف کند. - مراحل انجام EIA را شرح دهد. - قوانین EIA در ایران را بیان کند. - پروژه‌های مشمول EIA را نام ببرد. حیطه مهارتی: - فرآیند EIA را به صورت شماتیک ترسیم کند.

محتوا و رئوس مطالب:

- تعریف و اهداف EIA. - مراحل EIA: غربالگری، محدوده‌بندی، ارزیابی، گزارش‌دهی. - قوانین EIA در ایران (ماده ۱۰۵ قانون برنامه سوم). - پروژه‌های مشمول EIA. - روش‌های ارزیابی اثرات. - نقش EIA در تصویب پروژه‌ها.

فعالیت دانشجوی	حل مسئله: انجام یک EIA ساده برای یک پروژه فرضی.
تکلیف	تهیه گزارش EIA برای یک پروژه صنعتی فرضی.
ارزشیابی	ارزیابی گزارش، پرسش شفاهی.
منبع	مجموعه قوانین و مقررات محیط زیست ایران، جلد ۲

جلسه ۱۳: قوانین بهداشت محیط در اماکن عمومی

شماره جلسه	۱۳
عنوان جلسه	قوانین بهداشت محیط در اماکن عمومی
هدف کلی	آشنایی با قوانین و مقررات بهداشت محیط در اماکن عمومی
روش تدریس	سخنرانی، پرسش و پاسخ، کار گروهی
رسانه آموزشی	وایت برد، پروژکتور، اسلاید

اهداف اختصاصی:

حیطه شناختی: • قوانین بهداشت اماکن عمومی را تشریح کند. • آیین نامه های بهداشت محیط در اماکن عمومی را بیان کند. • ضوابط بهداشتی اماکن عمومی را شرح دهد. • نقش وزارت بهداشت در نظارت بر اماکن عمومی را توضیح دهد. حیطه مهارتی: • چک لیست بازرسی بهداشتی اماکن عمومی را تهیه کند.

محتوا و رئوس مطالب:

• قانون مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی. • آیین نامه های بهداشت محیط در اماکن عمومی. • ضوابط بهداشتی رستوران ها، هتل ها، مدارس. • نقش وزارت بهداشت در نظارت. • بازرسی بهداشتی و برخورد با متخلفان. • مقررات جدید مربوط به بهداشت محیط.

فعالیت دانشجوی	کار گروهی: تهیه چک لیست بازرسی بهداشتی برای یک مکان عمومی.
تکلیف	تحقیق درباره یک آیین نامه بهداشتی اماکن عمومی.
ارزشیابی	ارزیابی چک لیست، پرسش شفاهی.
منبع	مجموعه قوانین و مقررات محیط زیست ایران، جلد ۲

جلسه ۱۴: قوانین بین‌المللی تغییر اقلیم

شماره جلسه	۱۴
عنوان جلسه	قوانین بین‌المللی تغییر اقلیم
هدف کلی	آشنایی با قوانین بین‌المللی تغییر اقلیم و تعهدات ایران
روش تدریس	سخنرانی، مقایسه‌ای، کار گروهی
رسانه آموزشی	وایت‌برد، پروژکتور، اسلاید

اهداف اختصاصی:

حیطه شناختی: • کنوانسیون تغییر اقلیم (UNFCCC) را توضیح دهد. • پروتکل کیوتو و تعهدات آن را شرح دهد. • توافقنامه پاریس و تعهدات ایران را بیان کند. • اثرات تغییر اقلیم بر بهداشت محیط را توضیح دهد. حیطه مهارتی: • جدول مقایسه‌ای کنوانسیون‌های تغییر اقلیم را تهیه کند.

محتوا و رئوس مطالب:

• کنوانسیون تغییر اقلیم (UNFCCC). • پروتکل کیوتو. • توافقنامه پاریس. • تعهدات ایران در کاهش گازهای گلخانه‌ای. • اثرات تغییر اقلیم بر بهداشت محیط. • راهکارهای سازگاری و کاهش اثرات.
--

فعالیت دانشجو	کار گروهی: تهیه جدول مقایسه‌ای تعهدات ایران در کنوانسیون‌های تغییر اقلیم.
تکلیف	تحقیق درباره اثرات تغییر اقلیم بر بهداشت محیط در ایران.
ارزشیابی	ارزیابی جدول، پرسش شفاهی.
منبع	مجموعه قوانین و مقررات محیط زیست ایران، جلد ۱

جلسه ۱۵: قوانین حفاظت از لایه ازن

شماره جلسه	۱۵
عنوان جلسه	قوانین حفاظت از لایه ازن
هدف کلی	آشنایی با قوانین بین‌المللی و ملی حفاظت از لایه ازن
روش تدریس	سخنرانی، پرسش و پاسخ، کار گروهی
رسانه آموزشی	وایت‌برد، پروژکتور، اسلاید

اهداف اختصاصی:

حیطه شناختی: • کنوانسیون وین و پروتکل مونترال را توضیح دهد. • تعهدات ایران در حفاظت از لایه ازن را شرح دهد. • مواد مخرب لایه ازن را نام ببرد. • اثرات تخریب لایه ازن بر سلامت را توضیح دهد. حیطه مهارتی: • فهرست مواد مخرب لایه ازن را تهیه کند.

محتوا و رئوس مطالب:

• کنوانسیون وین (۱۹۸۵). • پروتکل مونترال (۱۹۸۷). • مواد مخرب لایه ازن (CFC، HCFC، Halon). • تعهدات ایران در حذف مواد مخرب. • اثرات تخریب لایه ازن بر سلامت. • جایگزین‌های سازگار با محیط زیست.

فعالیت دانشجو	کار گروهی: بررسی وضعیت ایران در حذف مواد مخرب لایه ازن.
تکلیف	تحقیق درباره یک ماده مخرب لایه ازن و جایگزین آن.
ارزشیابی	ارزیابی گزارش، پرسش شفاهی.
منبع	مجموعه قوانین و مقررات محیط زیست ایران، جلد ۱

جلسه ۱۶: قوانین مدیریت منابع آب

شماره جلسه	۱۶
عنوان جلسه	قوانین مدیریت منابع آب
هدف کلی	آشنایی با قوانین و مقررات مدیریت منابع آب در ایران
روش تدریس	سخنرانی، حل مسئله، کار گروهی
رسانه آموزشی	وایت برد، پروژکتور، اسلاید

اهداف اختصاصی:

حیطه شناختی: • قانون توزیع عادلانه آب را تشریح کند. • قوانین حفاظت از منابع آب زیرزمینی را بیان کند. • ضوابط برداشت آب را شرح دهد. • قوانین مربوط به حریم رودخانه‌ها و دریاچه‌ها را توضیح دهد. حیطه مهارتی: • جدول قوانین منابع آب را تهیه کند.
--

محتوا و رئوس مطالب:

• قانون توزیع عادلانه آب (۱۳۶۱). • قوانین حفاظت از منابع آب زیرزمینی. • ضوابط برداشت آب. • حریم رودخانه‌ها و دریاچه‌ها. • قوانین مربوط به آب‌های مرزی. • مدیریت یکپارچه منابع آب.
--

فعالیت دانشجوی	حل مسئله: بررسی یک مورد برداشت غیرمجاز آب.
تکلیف	تحقیق درباره یک قانون مدیریت منابع آب در ایران.
ارزشیابی	ارزیابی گزارش، پرسش شفاهی.
منبع	مجموعه قوانین و مقررات محیط زیست ایران، جلد ۲

جلسه ۱۷: جمع‌بندی و رفع اشکالات

شماره جلسه	۱۷
عنوان جلسه	جمع‌بندی و رفع اشکالات
هدف کلی	جمع‌بندی مطالب درس و رفع اشکالات دانشجویان
روش تدریس	پرسش و پاسخ، جمع‌بندی مشارکتی، حل تمرین
رسانه آموزشی	وایت‌برد، پروژکتور، اسلاید

اهداف اختصاصی:

حیطه شناختی: - مطالب درس را جمع‌بندی کند. - ارتباط بین قوانین ملی و بین‌المللی را توضیح دهد. - نقش قوانین در حفاظت از محیط زیست را تبیین کند. - آمادگی برای آزمون پایان‌ترم را کسب کند. حیطه مهارتی: - نقشه مفهومی از قوانین محیط زیست ترسیم کند.
--

محتوا و رئوس مطالب:

- مرور کلی قوانین ملی و بین‌المللی. - جمع‌بندی کنوانسیون‌ها و معاهدات. - جمع‌بندی استانداردها و ضوابط. - رفع اشکالات دانشجویان. - ترسیم نقشه مفهومی قوانین محیط زیست. - آشنایی با فرآیند ارزشیابی پایانی.
--

فعالیت دانشجوی	جمع‌بندی مشارکتی و ترسیم نقشه مفهومی قوانین محیط زیست.
تکلیف	تکمیل نقشه مفهومی درس.
ارزشیابی	ارزیابی نقشه مفهومی، پرسش شفاهی.
منبع	مجموعه قوانین و مقررات محیط زیست ایران، جلد ۱ و ۲ (مرور)

روش ارزشیابی:

آزمون میان‌ترم	۶ نمره
آزمون پایان‌ترم	۱۰ نمره
مشارکت و حضور فعال	۱ نمره
تکالیف و سایر فعالیت‌ها	۳ نمره
حداقل نمره قبولی	۱۰

منابع اصلی درس

• مجموعه قوانین و مقررات محیط زیست ایران، جلد اول و دوم، تدوین دفتر حقوقی و امور مجلس سازمان حفاظت محیط زیست، آخرین چاپ.

• تقی‌زاده، مصطفی (۱۳۷۴). حقوق محیط زیست در ایران. انتشارات سمت.

• RKiss, A. (۱۹۹۷). The Role of International Organizations in the Evolution of Environmental Law •

.UNITAR

• کنوانسیون بازل، کنوانسیون وین، پروتکل مونترال، کنوانسیون تغییر اقلیم، توافقنامه پاریس.

• قانون مدیریت پسماند (۱۳۸۳)، قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست (۱۳۵۳)، قانون هوای پاک.